

Avtni stavkarji v Toledu zavrgli družbine pogoje

Unija avtnih delavcev zmagala z dvema proti enemu. Kompanijska unija dobila veliko brco. Delavci so se izrekli, da ne gredo prej na delo, dokler ne dobe priznanja in drugih zahtev. McGrady nadaljuje s svojim posredovanjem. Stavka lesnih delavcev na zapadu se širi, prav tako stavka v južnem Illinoisu

Toledo, O., 9. maja. — Pri razpisnem glasovanju o pogodbi Chevrolet družbe za končanje stavke so jih delavci zavrgli dvotretjinsko večino in odglasali proti vrnitvi na delo, dokler jim družba ni pripravljena "purana" — priznati unijo in ugoditi drugim zahtevam. Glasovanje je izpadlo 605 glasov za družbine pogoje, 1251 pa proti.

Z glasovanjem ni šlo tako hitro, kakor so računali in ga je moral delavski podtajnik McGrady podaljšati za več ur. Končati se je namreč imelo ob petih, da je trajalo do noči.

Za avtno unijo Ameriške delavske federacije je to velika zmaga in tudi za unijsko gibanje avtni industriji. Dobilo je nov mah. Takozvana "Neodvisna unija avtnih delavcev", v resnici komunistična, katero so formirali komunistični podrepani s Freeman Seigerjem na čelu, je pa došla veliko brco.

Seiger je namreč pred nekaj dnevi trdil, da je dobil nad en tisoč podpisov na petico, s katero se podpisani stavkarji izkazujejo za vrnitev na delo na pogoje družbin pogojev, to je za odločitev zvišanja plač, plačila priznanja starostnihavic in pejsanja s tovarniškim odborom o bodočih pritožbah.

S pomočjo voditeljev te "neodvisne" kompanijske unije je družba pričela vsvarjati "javno" proti stavkarjem, češ, da delavci v resnici zadovoljni s svojimi pogoji in bi se večkrat vrnila na delo, če bi ne bilo radi "teroristične" akcije unije. Rezultat glasovanja je bil povsem drugačen slika.

Na predvečer volitev je avtni podrepan ADF Francis Dillon trdil, da je vnaprejšnje glasovanje bilo pravi priznanje, naj zavzamejo družbo, dokler ni družba pripravljena priznati unije, kar je glavna zahteva. V tem boju jim je bil vso podporo Ameriške delavske federacije.

Ni bilo brez incidentov pri razpisnem glasovanju. Stavkarji so namreč "pozdravili" Seigerja in več drugih voditeljev "neodvisne" kompanijske unije s kamenjem, ko so se pripeljali avtom. Ni bil pa nihče zadet, ker so prej zbežali na — policijske postaje. V nekem drugem delu sta pa bila aretirana dva "kaljenja miru" — imela sta namreč preveč vročo debato o avtni stavki.

McGrady je takoj po prešetju glasov izjavil, da bo nadaljeval posredovanje za končanje stavke, v kateri je prizadetih okoli 33.000 delavcev General Motors korporacije bodisi s stavkami ali pa s izprijetjem.

Atlanta, Ga., 9. maja. — Stavkarji v tukajšnji tovarni Chevrolet Co. nimajo nobenega namena vrniti se na delo, dokler jim družba ne zviša plač in ugoditi drugim zahtevam, je rekel avtni stavkarji S. C. Pieper, Toledanski stavkarji so tudi brzojavili, da jim obljubili svojo solidarnost v tem boju.

Portland, Ore., 9. maja. — Stavkarji so se na dveh zagah delovni vrnili na delo, ko je med delodajalci prišlo do pogodbe, se stavka lesnih in gozdarskih delavcev v Oregonu in Washingtonu hitro širi. Na stavki je več kot 15.000 delavcev. Stavka je bila končana v eni tovarni, za izdelavo strešnih desk v Seattlu in v slični tovarni v Rentonu, siri se pa na

Domače vesti

Junko zapustil bolnišnico

Detroit, Mich. — Leo Junko, tajnik društva 121 SNPJ, o katerem smo včeraj poročali, da je moral v bolnišnico zaradi neke neznane bolezni, je bil samo dva dni v bolnišnici in zdaj je spet doma. Nevarnosti torej ni in njegovi prijatelji naj se ne razburjajo.

Debut v radiu

Chicago. — Mary Jugg nastopi 12. maja, to je prihodnje nedelje, predpolno ob desetih na radiopostaji WJJD v slušni igri. Njen prvi nastop pa bo danes (petek) zvečer ob enajstih na postaji WSBC. Citala bo pesem ob spremstvu klavirja.

Nov grob v Penni

St. Michael, Pa. — Tu je umrl za tuberkulozo Frank Gmajnar, star 24 let in rojen v South Forku, Pa. Bil je član društva 190 SNPJ.

Dom brezposelnih

Chicago. — Slovenski klub brezposelnih si je nabavil svoje prostore na 2544 S. Millard ave. (bivša tiskarna in garaža). Zraven poslojpa je prazno stavbišče, ki ga bodo porabili za balinališče. Jutri (sobota) imajo slovensko otvoritev.

Novi grobovi v Clevelandu

Cleveland. — Za možgansko kapjo je umrl Jos. Mavec, star 29 let in rojen v Ameriki, toda vzgojen v stari domovini, kamor so ga njegovi starši odvedli kot otroka še pred svetovno vojno. Po vojni sta se oče in sin vrnila v Ameriko. Mladenec zapušča tu očeta, v starem kraju pa mater, brata in tri sestre. — Umrla je tudi Katarina Vuk, roj. Kahek, stara 48 let in doma iz Dolenje Bistrice v Prekmurju. Zapušča moža in tri hčere.

Smrtna nesreča v rovu

Lynch, Ky. — V tukajšnjem premočniku, v katerem je delal zadnjih 14 let, je bil te dni ubit pri delu rojak Frank Kužnik, po domače Jankoč, samec, star 46 let in doma iz Vrhuca pri Dobrinjah na Dolenjskem. V Clevelandu zapušča dve sestri, v starem kraju pa očeta, brata in drugi dve sestri.

Prihodnja Adamičeva knjiga bo spet o Jugoslaviji

New York. — Louis Adamič piše novo knjigo o Jugoslaviji, katera izide prihodnje jesen ali kmalu po novem letu v založbi Harper & Bros. Njegova zadnja knjiga "Grandsons", ki se dobro prodaja v večjih ameriških mestih, izide 1. junija v Londonu pri istem založniku, ki je lani izdal "The Native's Return" za Anglijo. To pomlad so izšle tri zbirke ameriških esejev za višje šole in v teh so vključeni tudi Adamičevi spisi. Harper & Bros. izda posebno edicijo knjige "Native's Return" za rabo kot sociološki predmet na ameriških univerzah. Revija "Woman's Home Companion", ki ima tri milijone naročnikov, prinese v junijski številki odlomek iz Adamičeve knjige "The Native's Return" pod naslovom "My Friend of Herzegovina".

Težka operacija

Hutchinson, Pa. — Težki operaciji na vnetem slepiču se je moral podvreči Bany Turenšek, član 683 SNPJ. Nahaja se v Greensburg bolnišnici.

Nov grob v Detroitu

Detroit. — Tu je umrl star seljenec Martin Boif, bivši Calumetčan, ki je bil dolga leta namješčen v prodajalnici Vertin Bros. Star je bil 68 let in doma iz Lokev. Zapušča družino.

Cerkvenjaki za svobodo Mooneyja

Izdali so pamflet "Our American Dreyfus Case"

Los Angeles. — Po dolgih letih agitacije za oprostitev Tom Mooneyja so se zganili tudi cerkvenjaki, ki so se organizirali v medcerkvenem odboru in zdaj izdali izredno impresiven pamflet z naslovom "Our American Dreyfus Case", v katerem propagirajo brezpogojno oprostitev Mooneyja.

Uvodni del brošure je ponatis članka Lilliane Symesove, ki je bil prvotno objavljen v majski številki 1931 Harpers magazina. V njem so opisane okoliščine Mooney-Billingsove aretacije in omreževalnega procesa. Ostali del vsebine tvorijo citati raznih preiskovalnih vladnih komisij, dokumentarne evidence, ki jasno prikazujejo omreženje; nadalje izjave raznih prominentnih oseb, ki so študirale Mooneyjev slučaj, izjavo sodnika F. A. Griffina, ki je vodil obravnavo, policijskega kapitana Mathesona, manjšinsko mnenje državnega vrhovnega sodnika Langdona, odlok zveznega vrhovnega sodišča in še več druge evidence.

Cerkvenjaški odbor, ki je izdal ta pamflet, pravi, da je treba kalifornijski reakciji preprečiti nakano, s katero je Mooneyja pripravljena pogojno izpustiti, ne da bi priznala, da je nedolžen in persekutiran radi svojih delavskih idej.

Brošura pravi, da je kalifornijsko reakcijo najbolj presenetil odlok zveznega vrhovnega sodišča in da je iz tega presenečenja nastalo med burbonci gibanje za črtanje kazni, kar pomeni pogojno oprostitev. To tudi pojasnjuje sprejetje resolucije po nižji zbornici legislature za oprostitev Mooneyja, češ, da se napravi konec tej sitni aferi. Svar je tudi za kalifornijsko plutokracijo postala preveč sitna in kakor je razvidno iz najnovejših izjav, tudi za gubernerja Merriama.

Toda Mooneyjeve "sitnosti" se ne bo iznebila na način kakor ona želi. On odločno odklanja vsako pogojno pomilostitev in zahteva popolno oprostitev, s katero naj država prizna njegovo nedolžnost. To je sploh najmanj, kar mu more dati vpričo 19-letne persekucije.

KUBANSKI REBELNI VODJA UBIT V BITKI

Havana, 9. maja. — Antonio Guiteras, 28-letni radikalni vodja, ki je bil rojen v Združenih državah in ki je bil minister za notranje zadeve za časa predsednika San Martina, je bil včeraj ubit v bitki z vojaštvom v Matanzasu. Guiteras je bil z dvajsetimi svojimi pristaši na begu in pravkar so nameravali ukrepati se na parnik, da jih odvede v Združene države, ko jih je obkolila četa vojakov. Rebeli so se postavili v bran, a po kratkem spopadu so bili premagani. Poleg Guiterasa je bil ubit še en njegov pristaš in štirje vojaki.

Penzijška postava sprejeta v Connecticutu

Hartford, Conn. — Državna zbornica je te dni sprejela zakon za starostno penzijo. Deležne jo bodo osebe, ki so brez sredstev in stare 65 ali več let. Znakala ne bo nad sedem dolarjev na teden in se bo pričela izplačevati 15. aprila prihodnje leto.

Država bo financirala to socialno dajatev iz tridolarskega letnega davka na vsako osebo med 21. in 65. letom. Socialistični poslanci so se borili za obdavčenje dohodkov in dedščin in ta namen, toda so pogoreli.

NAČRT ZA DRŽAVNO PRODUKCIJO V WISCONSINU

Sprejet bo le, če bo dovolj zunanje pritiska

LA FOLLETTOV MOLK

Madison, Wis. — Odsek nižje zbornice za državne zadeve je z veliko večino odobril Keiferjev osnutek za ustanovitev državne produkcije korporacije in ga priporočil zbornici v sprejetje. Za se je izreklo osem članov — sedem progresivcev in en socialist — proti je glasoval en demokrat, glasovanja pa sta se vzdržala dva republikanca.

Da ga je odsek tako hitro in s tako veliko večino odobril, je pripisati delavskemu in farmarskemu pohodu nad zbornico, kamor je zadnji teden prišlo na zašiljanje nad dva tisoč oseb. Neki poslanec, ki je v zbornici že 20 let, je rekel, da kaj takega še ni videl. Osnutek sponzorira socialistična stranka, ki je zanj zainteresirala tudi druge delavske in farmarske skupine.

"Če bodo delavske in farmarske skupine v svojih okrajih pritiskale na svoje poslance, se ne bom nič čudil, če bo osnutek prodrl v zbornico", je rekel ta poslanec.

"Lahko ste prepričani, da je ogromna demonstracija veliko pripomogla, da je šel osnutek tako hitro skozi odsek. Druga stvar, ki dela veliko impresijo na zbornico, je veliko številno resolucij in peticij, ki prihajajo v Madison. Če bo šlo tako naprej, je edino vprašanje, kako veliko večino bo Keiferjev osnutek dobil v zbornici."

Al Benson, državni tajnik socialistične stranke, je delavske in farmarske organizacije vnovič pozval, naj ne prenehajo z agitacijo za ta zakonski načrt, po katerem naj bi država pričela s produkcijo za rabo in ne za profit. Če postane zakon, bo potem vlada lahko prevzela prazne in slabo obratujoče tovarne in v njih uposlila brezposelne. Socialisti pravijo, da bi z investicijo 200 milijonov vlada lahko uposlila vseh 200.000 brezposelnih. S tem bi bili rešeni obe vprašanji, relifno delo in problem brezposelnosti.

Usoda tega načrta vsekakor zavisi od gubernerja Philpa LaFolleta. V zadnjih letih je v svojih govorih že večkrat rekel, da je glede brezposelnosti treba storiti nekaj sličnega kakor došlo Keiferjev osnutek. Toda zdaj molči in se ni izrekel ne za ne proti temu predlogu. Socialisti ga pozivajo, naj se izreče za ta načrt, ker v drugem slučaju bo njegov molk dokaz, da se boji zamere kapitalistom.

Vsi ruski mornarji se morajo naučiti angleščine

Moskva, 9. maja. — Sovjetska vlada je odredila, da se morajo vsi mornarji na sovjetskih trgovskih parnikih naučiti angleškega jezika. Zlasti velja ta odredba za mornarske častnike. Oni častniki, ki se ne bodo mogli navaditi dobre angleščine, bodo premeščeni na ladje na ruskih rekah, ki ne gredo na morje.

Naciji zaplenili katoliške zelene srajce

Freiburg, Nemčija, 9. maja. — Konflikt med nacisti in katoliškimi organizacijami na Bavarskem je spet v ospredju. Oster spor je nastal, ko je večja skupina katoliške mladine odromala v Rim in ob povratku so jim nemški carinski uradniki prebrskali vso prtljago ter zaplenili vse tiskovine in zalogo 2000 zelenih srajc, ki so jih dečki prinesli s seboj kot svojo bodočo uniformo.

Nova delavska zmaga v Penni

Dva socialisti izsilila dober amendment

Harrisburg, Pa. — Na iniciativo dveh socialističnih poslancev iz Readinga, Lillith Wilsonove in Darlingtona Hoopesa, je spodnja zbornica legislature sprejela resolucijo za nov dodatek k zvezni ustavi, po katerem naj bi kongres imel pravico sprejemati zakone v interesu delavstva. Dodatek se imenuje "Amendment delavskih pravic."

S to resolucijo urgira zbornica kongresa, naj sprejme tak dodatek in ga predloži državam v ratifikacijo. Mora ga sprejeti tudi senatna zbornica predno gre v Washington. Je pa dvomljivo, da bo odobren v gornji zbornici, ker tam ni nobenega socialistu ali striktno delavskega senatorja.

Manj sreče je imel Hoopes, ko je po triurni debati in manevriranju forsiral polmensko glasovanje za preklje antiuporniške postavke, ki je bila sprejeta v povolji histeriji in je naperjena proti delavskim agitatorjem. Sploh se lahko izrazi proti vsakemu stavkarju in celo proti osebi, pri kateri dobe "nevarno" čtivo — radikalno knjigo, revijo ali časopis. Proti preklju tega fašističnega zakona so glasovali 103 poslanci, za preklje pa 78 in torej še ostane v zakoniku.

Konvencija železničarjev

Cleveland. — Prihodnji ponedeljek, 13. maja, se tukaj prične konvencija Bratovščine železničnih spremnikov (trainmen). Trajala bo dva tedna in se je udeležil okrog pet tisoč delegatov in njih gostov. Bratovščina je lansko leto sprejela 19.072 novih članov.

Centralna unija se zavzela za militante

Predsedniku unije voznikov odgovorila, naj grek vragu

Minneapolis, Minn. — Tukajšnja centralna delavska unija je soglasno odklonila zahtevo Daniel J. Tobina, predsednika mednarodne unije voznikov, za izključitev krajevne unije št. 574, ki je lansko leto vodila znano militantno stavko in openšaparje ugnala v kozji rog.

Tobin je izključil to unijo iz mednarodne organizacije pod pretežbo, da dolguje na asessmentu. Voditelji krajevne unije tega ne zanikajo, pravijo pa, da bo zaostali asessment poravnani kakor hitro si unija finančno opomore radi popolnega izčrpanja v lanskem boju.

Na seji centralne unije so delegatje poudarjali, da je vprašanje zaostalega asessmenta le pretežbo, ker če bi bil Tobin res v finančnih stiskah, bi mednarodna unija ne bila prispevala \$10.000 demokratiški stranki za kritje deficita zadnje kampanje. Tobin je namreč dal to vsoto demokratom pred približno dvema mesecema.

Nad tem so se delegatje centralne unije močno zgražali. Ed. Hudson, zastopnik tesarske unije in mestni alderman Farmer Labor stranke, je urgiral, naj centralna unija pošlje posebni odbor do Tobina v Indianapolis, "da z njim osebo poravna." Tobin jih je silil tudi radi sabotiranja koferse stavke v Philadelphiji, leta 1933, ko je več unijam zagrozil z odvzetjem čarterja, če gredo na simpatično stavko.

Krajevne unije št. 574 bi se rad znebil radi militantnosti, toda na njeni strani stoji vse organizirano delavstvo v tem mestu in ne priznava izključitve.

ADF NE VIDI ROOSEVELTOVEGA 'OKREVANJA'

Na relifu je nad sedem milijonov več "klientov" ko pred letom

"NEW DEAL" JE FIASKO

Washington. — (FP) — Med zadnjim Rooseveltovim govorom in mesečnim pregledom (za april) Ameriške delavske federacije o gospodarskih razmerah dežele je razlika kakor noč pa dan. Medtem, ko je predsednik v svojem radijskem "pogovoru z državljanji" kar žarel optimizma in napovedoval boljše čase, je to poročilo federacije dokaj pesimistično.

Pravi, da ni o kakšnem izboljšanju še nobenega resničnega sluha. Brezposelnost se je zvišala na 11,500,000 in je dosegla skoraj isto točko kakor pred enim letom, relifna lista je pa v enem letu narasla nad sedem milijonov in je štela v začetku aprila 22 milijonov "klientov", približno eno šestino prebivalstva.

V zvezi s tem je značilno Rooseveltovo žongliranje števil v svojem zadnjem govoru, ko je poudarjal, da se je relifna lista prvič po dolgih letih pričela krčiti. To je sicer resnica, oziroma napol resnica. Rekord je bil namreč dosežen v januarju tega leta. V naslednjih mesecih se je relifna lista skrčila za manj ko 300.000, kar naj bi bil dokaz za "izboljšanje", toda je še vedno okrog sedem milijonov višja kakor je bila pred letom.

In medtem, ko se je relifna lista nekoliko skrčila, pa poročilo ADF izkazuje porast brezposelnosti. Nekatje je torej nekaj narobe in ta "nekaj" je skoraj gotovo to, da Rooseveltovo "izboljšanje" pomeni le opravilno ali neopravičeno "očičenje" relifne liste. Če je slednje, pomeni le, da se je volk še bolj približal izobčenim "klientom".

Slično je tudi s produkcijsko statistiko. Standard Statistics, katero citira poročilo, pravi, da je industrijski indeks padel s 73% od normale v februarju na 67% v aprilu. Izboljšanje je bilo le v velikončni trgovini, ki je prekosila lansko za okrog 10%. Kljub temu pa poročilo ne vidi nobenih izboljšav za večje izboljšanje niti na jesen, vsaj ne kolikor se uposlenosti v privatnem biznisu tiče.

Poročilo konstatira, da se je relif res veliko izboljšal pod sedanjo administracijo. Federalni mesečni izdatki so v dveh letih narasli od 60 na 197 milijonov za podpiranje brezposelnih. Poleg tega je vlada potrošila več sto milijonov za relif farmarjev, kar je vse skupaj nekoliko zvišalo kupno silo, toda na drugi strani je požrla pa draginja. Rezultat vsega skupaj je, da je bila kupna sila industrijskega proletariata in farmarjev v letošnjem aprilu dva odstotka nižja kot pred letom.

In medtem, ko se je administracija do nekaj mesecev držala principa, "da ne sme biti nikdo lačen" (faktično je bilo seveda drugače), je zadnje čase opustila to geslo tudi v teoriji in pričela kloniti pred pritiski velebiznisa. Do kapitulacije je prišlo v zadnjem novembru, ko je Hopkins na odredbo predsednika prekljal minimalno plačo 30c na uro pri relifnih delih. Posledica tega je bila, da so bile na primer relifne plače na jugu reducirane na 10 do 20 centov na uro. Relifni standard je bil zadnje mesece znatno tudi na splošno in kakor kaže, bo še bolj.

Vladni dolg se je od 1929 do konca marca tega leta zvišal od \$16,531,000,000 do \$28,817,000,000 ali za 11 milijard 886 milijonov, kar je veliko, toda polovico manj kakor pa od 1914 do (Dajle na 2. strani.)

Narodna: za Zdravstveno delstvo (zavod Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$2.00 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; za Chicago in Cleveland \$7.50 na leto, \$2.50 na pol leta; za inostanstva \$9.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cleveland \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Člani glasilo po dopisih. — Rokopisi dopisov in neokrojenih člankov ne se vračajo. Rokopisi literarne vsebine (študije, povesti, drame, pesmi itd.) se vračajo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil pošto.

Advertising rates on agreement. — Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Datum v oglepisu, na primer (March 31, 1935), poleg vsega besedila na naslovni strani, da vsi, ki s tem datumom počitka ne računajo. Poročila se praviloma, da se vam list ne ustreli.

Igra s srebrom

Denarna panika v Mehiki, Peruju, Kitajski, Indiji in drugih deželah, ki imajo srebrno valuto, je rezultat igre v Washingtonu s srebrom. Znano je, da je kongres lani po Rooseveltovem navodilu "nacionaliziral" srebrno kovino in Roosevelt je potem začel navajati komercialno ceno srebra. Trikrat je navil ceno, ki se je več kot podvojila v enem letu.

Posledica tega navajanja je bila prosperiteta za barone srebra v Združenih državah in — valutna panika v tujini. Porast komercialne vrednosti srebra na ameriškem trgu je prinesla deset do petnajst milijonov dolarjev dobička številnim družbam, ki posedujejo srebrne rudnike na zapadu. Te družbe so lahko hvaležne Rooseveltu in njegovemu "new dealu"; s strani ni nobene kritike napram "boljševikom" v Washingtonu, niti ni napadov na "srebrne" senatorje z zapada, ki zahtevajo bimetalno valuto. (Priznati se ne more niti detroitški "father" Coughlin, ki je dovolil, da je njegova radiolaga v imenu "Male cvetke" špekulirala s srebrom in naredila lep dobiček.)

Panika v deželah s srebrno valuto je nekoliko atezirala washingtonsko vlado, ki je pred nekaj dnevi odgovorila četrti podražitev srebra. Umetno navajanje cene srebra je namreč povzročilo, da je srebrni denar v tujini postal več vreden kot kovina namesto kot denar. To je imelo za posledico, da so vlade dotičnih dežel potegnile srebrni denar iz obtoka in ga nadomestile s papirjem.

Igra ameriške vlade s srebrom nam je nov dokaz, da gola manipulacija z denarjem še ni nobeno zdravilo zoper ekonomsko depresijo. To bi moralo streziti razne ekonomsko-socialne padarje v Ameriki, ki neprenehoma govorijo in pisarijo o "denarnem problemu", o pomanjkanju denarja in podobnem; njih teorije so, da bi inflacija čez noč rešila krizo in osrečila delavca in farmerja. Inflacija bi res odpravila "pomanjkanje denarja" — papirnatga denarja bi lahko bilo čez noč na kupe, vsako bi lahko imel tako velik kup denarja kot hiša, ampak ljudje ne morejo jesti denarja, niti ne morejo z njim pokriti golote in bosote.

Padarji a la "father" Coughlin, Long, dr. Townsend in "srebrni" senatorji še danes ne razumejo, da denar sam na sebi ni vreden nič. Denar je vreden le toliko, kolikor moreš dobiti zanj pravih dobrin: živil, obleke in drugih življenjskih potrebščin. Denar ima relativno vrednost. Če ga je na denarnem trgu preveč, izgubi zamenjalno vrednost in polagoma propade. Z drugimi besedami: pomnožitev denarja ne pomeni dobrih, kar pomeni, da inflacija ne reši pomanjkanja dobrin.

V kapitalistični družbi bazira denar na zlatu ali srebru ali obojem, obenem pa sta zlato in srebro blago, ki je predmet trgovine. S tega stališča je v kapitalistični družbi denar tudi blago, umetna dobrina, visoke vrednosti, dasi za praktično rabo nima take dobrine dosti vrednosti. Iz te dualne vrednosti zlate in srebrne kovine — vrednost kot denar in vrednost kot kovina — izvira tista konfuzija, ki v kritičnih periodah povzroča denarno paniko in neštete težave; to je ona konfuzija, ki jo kapitalistični modrijani a la Brisbane — za njim pa papirizirani razni simpletoni — nazivajo "nerazumljivost denarja"; to je ona konfuzija, ki se zdaj očituje v dejstvu, da so v Washingtonu podražili srebro in takoj so bile vlade v Mehiki, Peruju in na Kitajskem v stiskah za kredit, ker dražje srebro zahteva več zlata.

Kapitalizem je sistem produkcije blaga za trg; vse dobrine so namenjene za trg in kupe. Zlato in srebro, ki ima služiti kot sredstvo zamenjave, je tudi blago za trg. V tem dejstvu je ena glavnih zmešnjav v kapitalističnem sistemu.

V socialistični družbi bo odpravljena produkcija dobrin za trg in stem bo odstranjena konfuzija "denar-blag-denar", ker socialistična družba ne bo potrebovala trga in ne zlata ali srebrne valute. Kadar dobre dobrine le socialno (družbeno uporabno) vrednost, je vsaka denarna vrednost nepotrebna.

Iz tega izhajamo, da so vsi "denarni problemi" le pesek v oči. Zlato in srebro ne bo nikdar rešilo socialnega vprašanja, pa naj se še tako draži, navaja, devaluira ali revaluira, inflira ali deflira — kakorkoli že imenujejo vse te igre, ki so le špekulacija za prefriganje.

Ljudje potrebujejo pravične distribucije dobrin, ne pa distribucije denarja. Zadržje je golo slepilo.

Glasovi iz naselbin

Zanimive beležke

Dnevne beležke

Milwaukee, Wis. — Znanec, kateremu je prohibicija in po vojna prosperiteta vrgla v naročje precejšnje premoženje, katerega pa je gospodarska kriza zopet precej osušila, je izjavil ob priliki: "Kaj, socialisti bodo prišli in mi vzeli še to kar imam!"

Težko je zapopasti, kako morejo ljudje z drugače zdravim razumom in že precej v letih ponavljati te stare nemiselnosti nasprotnikov socializma.

Socializem pomeni boj proti velekapitalu, proti tisti peščici denarnih mogotcev, katere nadvladuje vsled ljudske nevednosti in politične nezrelosti vse javno življenje te dežele.

Socializem zahteva, da se poddržavi, torej, da ljudstvo prevzame vse temeljne industrije, da se obdavi velika premoženja, kakor tudi velike dedščine in drugi čezmerni dohodki posameznikov, in da se ta bogastva porabi v prid celokupnosti — v prid ljudskih interesov.

To so temeljne zahteve socializma, katerega končni cilj je: odprava produkcije za privatni dobiček, v dobrobiti poidevcev, male skupine denarnih mogotcev.

V socialistični družbi bi se stekala vsa neizmerna bogastva, katere kopičijo sedaj posamezniki, združeni v velikih korporacijah, v državno blaginjo, to je v žep ljudstva samega, kar bi pomenilo, da bi to ljudstvo imelo, prvič zagotovljen obstanek z zadostnimi dohodki za pošteno, človeka vredno življenje, da bi bil vsak delavec, vsak, ki si služi z delom svojih rok ali z umnim delom svoj kruh, brez skrbi, kaj bo jutri, kaj bo na starost, ipi tako lahko užival vse, kar nam življenje nudi ter živel udobno in srečno življenje.

V socialistični družbi bi ne bil mali trgovec samo navaden suženj, ki dela dolgo ure za golo življenje in se poleg tega muči s skrbmi noč in dan. Ker bi imel vsak človek stalno delo, ker bi bil preskrbljen za starost, bolezni in nezgode in ker bi imel pošteno plačo pri kratkem delovnem času, bi lahko izdal brez skrbi svoj denar in živel udobno, brezskrbno življenje.

Socializem zahteva odpravo vsake špekulacije za dobiček, tako tudi odpravo oderuhov, živliskih trustov, kateri stoji sedaj med farmerji in konzumentmi. Prvim plača ničevne cene za njih pridelke, druge pa odira potom oderuhov cen, katere doseže na vsak način, če ne drugače pa s tem, da uniči od farmerjev nakupljene pridelke v milijonskih vrednostih.

Tisti zaslepljeni nasprotniki socializma, ki trdijo, da pomeni socializem konfiskacijo premoženj, so tako kratkovidni, da niti sedaj, po vseh teh bridkih izkušnjah zadnjih pet let, še niso spoznali, kako konfiscira baš kapitalizem premoženje malih ljudi, delavcev, farmerjev, trgovcev in malih kakor tudi večjih podjetnikov. Oni ne vidijo milijone žrtve tega roparskega sistema, ne vidijo tisočev, ki so izgubili svoje domove, svoje prihranke, svoje farme — sadove dela dolgih, trudapolnih let, sadove dela njih samih, njih očetov in pradedov.

— F. N.

Zidanšek, 70-letnik, na delu

Sharon, Pa. — Dne 29. aprila sem se podal na kratko potovanje. Mislim, da bom imel priložnost videti velike parade Prvega maja, pa sem se motil. Odpotoval sem naravnost v Claridge v okraju Westmoreland. Ko sem prišel tja, sem bil že precej premočen, in sicer do kože; dalje ni šlo. Vstopil sem v Slovenski dom, da si posušim povrhnjico, pa me je domov hišnik še "znatraj" malo namočil.

Sel sem na delo za Prosveto in Proletarce. Nekateri so ponovili naročnino Prosvete, novih naročnikov pa ni bilo moč dobiti, ker delajo le po par dni v tednu, pa še takrat slabo zaslužijo. Pred odhodom sem obiskal tamkajšnji klub, v katerem je že mnogo let uposlen kot natak in hišnik Lovrenc Sturm, mo-

žak 67 let star, pa je kljub temu zelo uren pri postrežbi občinstva, da poseka vsakega mladega natakarja. On je bil tudi delegat na 10. konvenciji naše jednote. Ponovil je naročnino in vrhu tega mi je tudi lepo postregel. Prenosl sem pri Likarjevih.

Naslednji dan sem odpotoval v Johnstown in okolice, kjer sem spet našel na slabe delavske razmere. V naselbinu Bon Air so nekateri ponovili naročnino na dnevnik Prosveto, par dni na tednik Proletarce, nakar sem šel v Cambria City, kjer sem obiskal slovenskega pogrebnišnika M. Barvantinčiča, ki je ponovil naročnino na Prosveto. On je zelo priljubljen pri naših rojakih, in kakor so mi pravili, so njegove cene zmerne in postrežba točna. Obiskal sem tudi slovenskega gostilničarja Adolfa Udoviča, ki je moj dolgoletni prijatelj že skoro 30 let. Postregel mi je s hladnim pivom in ponovil naročnino na Prosveto. Pogovorila sva se o maršičem. Iskrena zahvala za prijaznost in gostoljubnost vsem.

Druga moja postaja je bila naselbina Moxham. Ker je bilo že pozno, sem zaprosil za prenočišče pri Langerholcjevih, kajti pri njih je že stara postaja potovalnih zastopnikov; pri njih smo se pred par leti zbrali kar trije potovalni zastopniki hkrati in vsi trije smo bili deležni dobre postrežbe. Po zajtrku sem se podal po naselbini. Pobral sem nekaj naročnin za Prosveto in Proletarce in dobil sem tudi novo naročnico, nato pa sem obiskal slovenskega gostilničarja Franka Pavličiča, ki je tudi že dolgoletni moj prijatelj. On vodi gostilno na Ohia cesti blizu Slovenskega narodnega doma, je zelo priljubljen med rojaki in uslužen. Tam sem videl mnogo ljudi, čeprav so slabe razmere. (Če se bosta meseca julija kaj oglašala v teh krajih br. Godina in njegova soproga, naj ne pozabita obiskati tudi pennsylvanski slovenskih gostilničarjev, ker so večinoma vsi zvesti naročniki Prosvete in Proletarce, za kar skrbimo mi zastopniki.)

Tako je potekel letošnji prvi maj. Na 1. maja sem prenočil pri Ključevski, le škoda, da nisem videl njegove soproge. Ko sem se zjutraj prebudil, sem takoj videl, da se nam spet obeta slabo vreme. Kljub temu je bilo treba odriniti, pred odhodom pa sem še obiskal mrs. Korošek, ki je obnovila celoletno naročnino.

Na 3. maja je še vedno deževalo, proti večeru pa je pričela padati toča. Tako so minili zadnji aprilski dnevi in prvi majski — v dežju. Prvi majski dnevi so bili tako vihravi kakor so naši senatorji in kongresniki v Washingtonu. Pa naj bo kakor hoče, sedaj sem spet doma pri kurjurni peči. Dne 4. maja je bilo tako mrzlo, da je toploter kazal 36 stopinj (Fahrenheit) nad ničlo. To je bilo moje pordnevno potovanje. Sedaj pa bom imel kratke počitnice za moj 70. rojstni dan 8. maja.

Anton Zidanšek, zastopnik Prosvete.

Prijatelju v spomin

Oakland, Calif. — Težko je pripraviti k pisanju in napisati kaj za javnost, posebno še tedaj, če mora človek poročati o smrti svojega zvestega prijatelja. Baš danes moram to storiti, poročati žalostno vest, da je preminil aktiven član SNPJ in boritelj za delavske pravice Rudolph Kralniz.

Pokojni prijatelj je bil uposlen pri Shell Oil Co. v Martinezu, Calif. Kakor navadno, je tudi 19. aprila, ko se je vrnil z dela, zapisal v posebno knjigo, da je delal osem ur in da je zaslužil \$5.15. To je bil njegov poslednji šilt, kajti še isti večer opolnoči je šel v prostovoljno smrt. Zadnjih par let ni bil več to kar je bil prej. Težko ga je bilo pripraviti k veselju. Podpisane mu je večkrat potočil, da mu gre vse narobe. Izgledalo je, da mu peša um.

Da pokojnega ni danes več med nami, je pač več vzrokov. Družinske razmere, šikaniranje pri delu in pa slabo zdravje. To je bilo zanj pretežko breme, da bi ga še nadalje nosil na tem puščavskem svetu, zato se je odločil, da gre v smrt. Pokojnega niso šikanirali delodajalci, ampak sodelavci, menda so mu bili resoljivši, ker je imel boljše delo kot drugi, pa so ga obdolžili, da je nekakšen izdajalec ter ga nazivali z zelo nečastnim priimkom. On jim je skušal na vse načine dokazati, da ni to, česar so ga obdolžili ter da se še vedno bori za delavske pravice, da ni delavski izdajalec. A bilo je vse zaman. To ga je tako peklo, da se je večkrat zjokal, ko je prišel z dela domov. Godila se mu je velika krivica, ker jim ni mogel dokazati, da ni delavski izdajalec. Zato je postal nedolžna žrtev hudobne obdolžitve. Nasprotniki nimajo dokazov, česar so ga obdolžili, zato so tudi oni deležni nekoliko krivde, da je odšel v prerano smrt.

Društvo št. 594 SNPJ je pokojnemu preskrbelo pogrebce in mu poklonilo venec rož v zadnji pozdrav. Pokopan je bil na Alhambra pokopališču v Martinezu dne 23. aprila ob 2. popoldne ob veliki udeležbi prijateljev, članov SNPJ in znancev. Pokojnik tukaj zapušča soprogo in tri odrasle otroke, v stari domovini pa mater. Rodil se je 19. dec. leta 1889 v Bučki na Dolenjskem. K jednoti je pristopil leta 1908. V Ameriki je bil 30 let in dobro poznan v Kansasu, v Adisonu, Kans. je ustanovil društvo št. 225 SNPJ. Bil je tudi delegat na 7. redni konvenciji v Springfieldu, Ill. Pred enajstimi leti se je preselil z svojo družino v California in se nastanil v Martinezu, kjer je dobil delo pri Shell Oil Co.

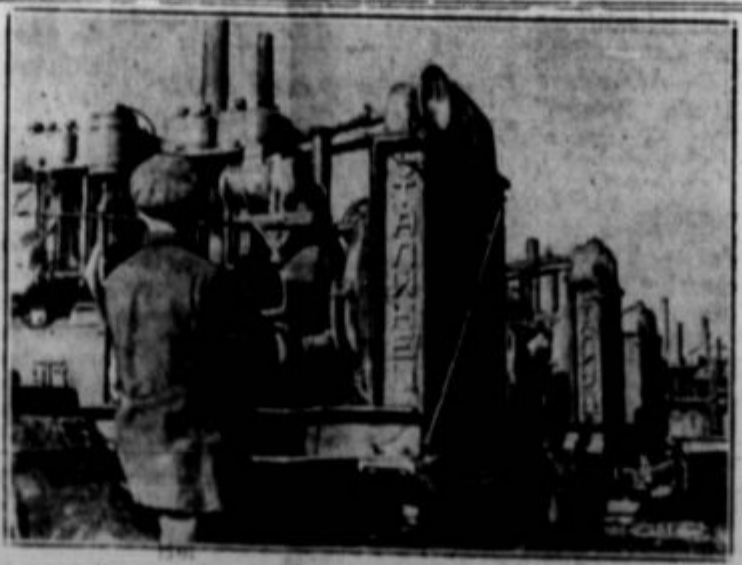
Naše društvo ga bo zelo pogrešalo. Kljub 30 milj dolgi poti, se je pokojni Rudolph vseno večkrat udeležil društvenih sej. — Dragi sobrat in prijatelj! Odšel si od nas za vedno, ostaneš nam pa v trajnem spominu. Za teboj žaluje društvo št. 594 in SNPJ, katere zvesti član si bil do groba. Počival mirno in lahka naj ti bo ameriška gruda!

Anton Tomšič, 594.

Veselica za veselico!

Sharon, Pa. — Z delom gre po navadi, pa ne bogve kako dobro. Najbolje obratuje American Sheet & Tin Co., kjer so zaposleni skoro vsi naši rojaki in delajo po 5 dni v tednu, ali več drugih tovarnih dela le po par dni v tednu, nekatere pa sploh nič, tako da je mnogo ljudi brez dela. Živeti pa moramo vsi, tisti, ki delajo in tisti, ki ne delajo.

Na 27. aprila se je vršil koncert pevskega društva Slavec v SND in je bil prav dobro obiskan. Dvorana je bila polna občinstva. Videli smo ljudi iz raznih krajev — iz Clevelanda, Warren, Girarda, Aliquippa, Struthersa itd. Iskreno se jim zahvaljujemo za njih poset, posebno pa se jim zahvaljuje pevski zbor Slavec. Prav dobro smo se zabavali do 4. zjutraj. Našim Slovcem se je blagajna gotovo nekoliko povečala.

Prizor iz sovjetske tovarne, v kateri izdelujejo poljedelske stroje.

Naslednji dan, 28. aprila, četudi smo bili precej zaspani, se nas je zbrala skupina in smo se odpeljali z dvema avtoma v 15 milj oddaljeni Struthers, kjer se je vršila slovensko-hrvatska domača veselica. Tam je namreč samo šest slovenskih družin. Hrvatski diletantje iz Warrenja so uprizorili igro "Ciganin", ki se nam je prav dopadla. Zabavali smo se imenitno, čeprav smo bili menda vsi še prvič v Struthersu. Naši tamkajšnji rojaki so zelo prijazni.

Na 4. maja pa spet v Girard, kjer se je vršilo slanje Proletarcev 30 letnice. Tudi v Girard se nas je peljala precejšnja skupina. Ker sem vedela, da bo govoril Frank Zaitz iz Chicaga, nisem hotela izostati. Četudi sva skupaj doma in sva skupaj pohajala šolo, ga nisem slišala govoriti na odru. Povedal je dosti resničnih besed in občinstvo je bilo prav zadovoljno. Mnogi so rekli, da je on govornik in pol. Seveda sem mu tudi jaz čestitala, saj sva pa oba Marostarja!

Tudi v Girard so prihitali ljudje od blizu in daleč. Udeležba je bila velika, še večja pa bi bila, če se bi udeležilo tudi več domačinov. Zabavali smo se po naši stari navadi. Posebno se pa človek razveseli, ko vidi v družbi ljudi iz svojega rodnega kraja. Videli smo Peterkove iz Clevelanda; z njimi smo tudi iz enega kraja. Tako nam je čas potekal v veseli družbi. V splošnih prostorih smo veselo prepevali, šele ko nas je predsednik Doma Tanček opozoril, da je ura tri, smo se razšli.

Kakor izgleda, se bomo kar naprej zabavali, vsako soboto in nedeljo, za blaginjo našega pa bo treba poklicati kakšnega izdajalca denarja, da nas bo financiral. Veselica za veselico!

Dne 25. maja bo v našem Domu, kakor pravijo, letošnja zadnja zabava. Tega dne bo J. Snop pripeljal s seboj iz Bridgeporta svoje igralce, ki bodo uprizorili dve igri, slovensko in angleško. In ker bo to skoro gotovo res zadnja zabava za letošnjo sezono, zato nikar ne ostanite doma, ampak pridite vsi v Dom, da vam ne bo potem spet žal. Vabljeni ste vsi od tu in iz vseh bližnjih in oddaljenih naselbin. Pridite pogledat, kaj bodo pokazali bridgeportski igralci na našem odru.

Pred durmi je sezona piknikov. Kmalu bomo šli v naravo in se zabavali na prostem. — Pozdrav Peterkovim v Clevelandu in vsem naročnikom Prosvete!

Mary Novak.

Priprave za "Rdeče rože" in konferenco

No. Chicago, Ill. — Proslava Prvega maja, ki sta jo priredila tukajšnja socialistična kluba, je izpadla povoljno v moralnem kakor tudi v gnetnem oziru kljub slabemu vremenu. Tako tudi upamo na dober uspeh na dan 19. maja, kajti zanimanje za popoldansko prireditev in igro "Rdeče rože", katero poda dramski odsek kluba št. 1 iz Chicaga, je zelo povoljno.

Člani kluba št. 45 so se zavzeli s prodajo vstopnic, tako tudi naši somišljeniki. Soderuginja Spacapan je v prvem dnevu razpečala 15 vstopnic in je dnevno na delu z njimi.

Prav tako dobro zanimanje je za popoldansko konferenco. To pot in menda tudi prvič bo imelo zastopniško društvo Združeni Slovani JSKJ iz Milwaukeeja, Wis. Kakor se čuje, pride tudi večja družba na popoldansko proslavo. Pri tem se zanašamo, da nas na ta dan poseti obilo občinstva ne samo iz naše naselbine, ampak tudi iz Chicaga in Milwaukeeja in od drugih. Polovica prebitka je namenjena Prosvetni matici v prid izpopolnitve dramskega arhiva.

Sodruzi in sodruginje kakor tudi naši simpatičarji so skrbno na delu, da ne bo nobenemu dolgčas pri nas na ta dan, in skrbimo, da bo vsak dobro postrežen. Za to ohrbto so se zavzele članice gospodinjstvenega kluba S. N. doma.

Pričetek igre ob 2.30 popoldne. Ples prične ob 7. zvečer, da bo tako dana prilika do več zabave zunanjim gostom. Vstopnina k igri v predprodaji 35c, pri vratih 40c, k plesu 25c. Igra Mahničev orkester.

Frances Zakovšek, tajnica.

Skrivnost lepega filmke zobovja

Izjava hollywoodskega zdravnika dr. Taylorja

Koliko ljudi je že občudovalo lepoto in monijo belih, bleščočih se zob filmskih umetnikov in umetnic, posebno hollywoodskih? pa je prišel v London mož, ki je izdalnost lepega zobovja.

Dr. W. G. Taylor je zobozdravnik v Hollywoodu in lastnik ugledne "klinike za dvanje ust." Iz svoje obsežne prakse je karjem povedal mnogo zanimivega.

Ameriške igralkice, pravi, si danes spenjajo lahko zunanost svojega zobovja, tako kakor zunanost svojih las ali nohtov, da bi sam nameraval, je postala po njih ditev zobovja prava moda. In ta moda visoke socialne vrednosti. Niso pa same, ki prihajajo k njemu zaradi popravi več še več je moških. Med njegove uspehe spada primer nekega zelo znanega risarskega igralca, znanega posebno po ljubimcev. Baš je začel slaviti prve uspehe, ko so odkrili, da so bile nekatere krone, ki si jih je dal napraviti v tistem na platnu videti kakor črneli zobje ali h.

Najlepši njegov nasmeš so mu skazile, ba, ki ga je bila angažirala, ni niti hotela, bi zanj še kaj nastopal. V precej obup tunciji je mož prišel do dr. Taylorja, ki lotil z vnuem njegovih zob. Zlate krone, domestil s porcelanskimi in izenačil raz dolžina poedinih zob, dokler ni postalo je enakomerno lepo in belo. S tem zob in svojim smehom je igralec potem šel triumfe, njegove gaže so postale prave. Bil je zdravnik tako hvaležen, da mu je visoke vsote poslal še vse znanec in z. Med njimi je bila zelo dobra igralka, ki filmu zaradi nezadostne lepote ni mogla kor naprej. Ko ji je Taylor izreguliral je, je postala ena najbolj znanih filmskih tic. Nje primer je bil dokaj težak. Pr sameznimi zobmi so bili preširoki pr zobje pa so se med seboj zelo razlikovali, likosti in kadar se je zasmejala, ji je bilo vse zgornje dlesni. Taylor je dlesni paviše, podaljšal prekratke zobe s porcelami vršici, popilil predolge zobe, jih pmedsebojno in stisnil z žico, da so se časa bistveno zblížili. Takšnih operacij vršil na stotine in ne samo med film zvezdniki in zvezdami, temveč tudi med višje ameriške družbe. V vseh primer je uspešno ustne partije pacientov olepil jim temeljito popraviti obrazni izraz.

Kaj se dogaja na Marsu?

Poročali smo že o trditvi japonskih astronomov, da so opazovali na Marsu zelen ravnino, ki ga razlagajo kot vegetacijski Obenem so opazovali tudi slovite prekope.

K temu poročilu izjavljajo sedaj astronomi, da jim je precej neumevno. Ni ni v severni polobli Marsa so doslej pavičili vegetacijske pasove, a nikoli ob raz. Znano je tudi, da se ti pasovi spomladi ljaajo in jeseni izginejo, kar bi se sklad domnevo, da gre za gozdove, čisto so opati nenadne spremembe v legi teh pasov je spominjalo naravnost na katastrofe, novih pasov tam, kjer jih prej ni bilo, a nikoli opazili. Pač pa so v zadnjih mesec deli goste oblake na severni polobli, kar ta čas, ko vlada tam poletje, precej redkjav.

"Zdravstveno nemogoče"

Francoska igralka Marysa Wendling pred letom dni zbudila veliko pozornost, da se je odrekla gledališču in šla v samoto. Toda še preden je minilo celo leto, se je lingova vrnila na deske, ki pomenijo vse se je zgodilo malo pred dnevom, ki bi si dani ostrili lase in si zagrnili s pajčolanom. Igralka pripoveduje, kako je prišlo do Zivela je leto dni v gorovju, da bi pri svojo voljo. Toda zbolela je in je pet mese. Prepričala se je, da njeno zdravje prenese samostanskega življenja, zato vrnila v svobodo.

Niagaraski slapovi se sami uničijo

Tik ob temeljnih zidovih velikega hoto Niagaraskih slapovih, ki ga obiskujejo pomiladi zakonski pari, se je zrušil ogromn skalnega nabrežja in strmoglavil v strupopotom 70 m globlje v slapove. Med nastala panika, ker se je tudi hotel tresel ob potresu. Ljudje so se pa kmalu pomirili lastniki upajo, da bo moč hotel obrn obsežno podzidavo.

Japonci na Mars

Iz Tokija poročajo, da so japonski astronomi te dni, ko je bil Mars po sedmih letih bližje zemlji, odkrili ob njegovem rastlinski pas. Tudi slovite kanale so zelo dobro videli.

Konfiscirani koran

Zadnjo izdajo korana, ki so jo našli pobudo egiptake vlade, so zaplenili. V naši namreč več tiskovnih napak, zaplen koranu ne sme biti.

Pomladna razprodaja!

Eureka - Federal - Premier vakuum čistilci

samo 1⁰⁰
naplačila

LAHKE OBROKI

IZBERITE si sami; vsi so poznani v cel de-
želi. Velike in male velikosti. Direktno
vnesavanje in od motorja gnani s krtačami.
Vse različne cene. Kar potrebujete, po ceni,
ki jo lahko zmorete.

Oglejte si jih razstavljene v svoji bližnji
EDISON PRODAJALNI. Izberite si tistega,
ki vam najbolj ugaja. Lahko delo z njimi;
poberejo vso nesnago, lase in niti. Poskusite

To the prices quoted in our advertisements, and marked on our merchandise, substantially 10% is to be added on account of additional tax expense. Ask about the cash payment plan, a small down payment, balance monthly on your electric service bill. To cover interest and other costs, a somewhat higher price is charged for appliances sold on deferred payments.

COMMONWEALTH EDISON
Electric Shops

Downtown - 72 W. Adams St. - 152, So. Dearborn St.
Telephone RANDolph 1200 - Local 66

4162 Broadway 4281 W. Madison St. 872 W. 63rd St.
2618 Milwaukee Ave. 4814 So. Ashland Ave. 1210 E. 92nd St.
4805 Irving Park Blvd. 3400 So. State St. 11114 E. Michigan Ave.

FEDERAL COUPONS GIVEN

Maksim Gorki:

MATI

SOCIALEN ROMAN

Ljudmila je prišla mater pod pazduho in se molče pritiskala k njenim plečam. Zdravnik je globoko sklonil glavo in z robcem obrisal svoj ščipalnik. V tihoti za oknom je utrujeno zdihoval večerni mestni šum, hlad je pihal v lica in pregibal lase na glavah. Ljudmila je zatrepetala in po njenem licu se je potočila solza. Na hodniku so se oglašali pritajeni, zamolkli, preplašeni glasovi, šarjanje nog, ječanje, žalosten šepet. Ljudje so nepremično stali pri oknu, strmeli v temo in molčali.

Mati je čutila, da je odveč, oprezno je opostila svojo roko, odšla k vratom in se priklonila Jedorju.

— Ali odhajate? — je tiho vprašal zdravnik, ne da bi jo pogledal.

— Da ... Na ulici je premisljala o Ljudmili, spomnivaši se njenih skopih solza: — Niti jokati ne zna ...

Zadnje besede Jedorjev so zbudile v njej tih vzdihljaj. Počasi je stopala po ulici in mislila na njegove žive oči, njegove šale in povesti o življenju.

— Poštenemu človeku je življenje težko, a smrt — lahka ... Kako neki bom umrla? ...

Potem se je domislila Ljudmile in zdravniška pri oknu, v beli, preavetli izbi; mrtvih oči Jedorjevih za njima: prevzeta od davečega sočutja z ljudmi je težko vzdihnila in stopila hitreje — nejasno čustvo jo je gnalo naprej.

— Le hitreje! — si je mislila sledeč žalostnemu, a bodremu pozivu, ki se ji je oglašal v arcu.

XI.

Ves naslednji dan je mati pripravljala za pogreb, a zvečer, ko so ona, Nikolaj in Sofja pili čaj, je prišla Sašenka, čudno glasna in živahna. Na licih ji je gorela rdečica, oči so se ji veselo blestele, vsa polna — tako se je zdela materi — je bila veselega upanja. To razpoloženje se je rezko in burno mešalo z bridkimi spomini na pokopjnika, in ne da bi se zljilo z njimi, je motilo vse in slepilo, kakor ogenj, ki nenadoma zažari v temi. Nikolaj je zamišljeno potrkal s prstom po mizi in dejal: — Danes si niste prav nič podobna, Sašenka ...

— Kaj? Mogoče? — je odgovorila in se zasmejala s srečnim smehom.

Mati se je ozrla nanjo s tihim očitkom, a Sofja jo je opozorila s poučnim glasom: — Mi smo govorili o Jedorju Ivanoviču ...

— Imeniten človek, kaj? — je vzkliknila Saša. — Nisem ga videla brez nasmeha na obrazu, brez šale ... In kako je delal! Umetnik revolucije je bil, ovladal je revolucijsko misel kakor velik mojster. Kako preprosto in kako silno je risal slike laži, nasilja, neresnice. ... Velike hvaležnosti sem mu dolžna ...

Polglasno je govorila, z zamišljenim nasmehom v očeh, ali ta nasmeih ni pogašal nikomur razumljivega, a vsem vidnega razkošja v njenem pogledu.

Ljudje ljubijo časih svoja čustva sebi v akodu, igrajo se z njimi in bridkosti jim je v srce razjedajočo zabavo. Tudi Nikolaj in Sofja nista hotela žrtvovati žalosti za tovarišem Sašinim čustvom radosti, branila sta nezavedno svojo žalostno pravico do bridkosti in trudila sta se, da zbudita v dekletu enake občutke. — In sedaj je mrtev! — je dejala Sofja trdovratno in jo pozorno motrila.

Saša je ogledovala vse z bistrim, vprašujočim pogledom, obrvi so se ji namršile. Sklonivši glavo si je lagodno popravljala lase.

— Mrtev? — je glasno dejala po daljšem premoru in oplazila vse s svojimi izživajočimi očmi. — Kar v glavo mi ne gre ...

Hodila je po sobi semintja; hipoma je obšla in dejala s čudnim glasom: — Kaj se pravi: umrl je? Kaj je umrl?

Ali je umrlo moje spoštovanje do Jedorja, moja ljubezen do sodruge, spomin na njegovo duševno delo, ali je umrlo to delo in so izginila čustva, ki jih je izževal v mojem srcu, ali je razbita moja predstava o njem, o možu-poštenjaku? Ali je umrlo vse to? Najboljše v njem zame ne umre nikoli ... Zdi se mi, da prenapro pravimo o človeku: umrl je. Mrtva so usta njegova, a beseda njegova bo živeła v živih srcih!

Vznemirjena je sedla za mizo in naslonivši se s komolci je bolj potihlo, bolj zamišljeno nadaljevala: — Nemara govorim nespametno, a jaz, sodruge, trdno verujem v nesmrtnost poštenih ljudi ... v nesmrtnost teh, ki so me osrečili s prelepim, polnim življenjem, ki me veselo opaja s svojim čudežnim bogastvom, s svojo raznoobraznostjo, z idejami, ki so mi drage kakor lastno srce. Preveč varčujemo nemara s svojimi čustvi, preveč mislimo, a to nas pači; ocnjujemo, a ne čutimo ...

— Nekaj lepega se vam je primerilo, kaj? — je smeje vprašal Sofja. — Zares! — je prikimala Saša. — Zdi se mi! Vso noč sem se razgovarjala z Vjesovčikovim ... Prej ga nisem rada imela, sirov se mi je zdel, čemerem. Tak je tudi bil nedvomno ... Nepremična, temna zloba je živeła v njem, zmerom je postavljala sebe v središče vsega in grobo in zlobno govoril: jaz, jaz, jaz. V tem je bilo nekaj purgarskega, nizkega in zoprnega ...

Zasmejala se je in objela vse s svetlim pogledom. — Sedaj pravi: sodruge! Treba ga je slišati, kako govori ... Z neko nemirno, mehko ljubeznijo ... da je ni mogoče pojasniti z besedami. Čudovito preprost in iskren je postal; ves poln želje po delu. Našel je samega sebe, svojo silo vidi in ve, česa ni v njem ... resnično prijateljsko čustvo se je rodilo v njem, ki se smehlja vsem težavam v življenju.

Vlasovka je poslušala Sašine besede in prijetno ji je bilo videti strogo deklico omeščano in radostno. Hkrati pa se je rodila globoko v njeni duši bridka misel: — Kaj pa Paša? ...

Ves zatopljen je — je nadaljevala Saša — v misli na sodruge in, veste, o čem me prepričuje? O neobdanih, da jim omogočimo beg ... da! Pravi, da je to lahko in preprosto. Sofja je vzravala glavo in živahno dejala: — Kako mislite, Saša, o tem? Čaša čaja se je v materini roki potresla in položila jo je na mizo. Saša je namršila obrvi in zadržujoč svoje razburjenje je z resnim glasom in z veselim nasmehom dejala: — Prepričan je ... in če je res vse tako, kakor pripoveduje ... moramo poskusiti ... naša dolžnost je! ...

Zardela je, sedla na stol in obmolnila. — Ljuba moja! — je smeje mislila mati. Tudi Sofja se je nasmešnila in celo Nikolaj se je tiho nasmejal. Saša je vzravala glavo, strogo pogledala vse in dejala z užaljenim glasom: — Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

— Smejete se ... razumem vas ... Mislite si, da sem osebno zainteresirana na begu, kajne?

stja premogorovov, ki so se odpirala in rastla kakor gobe po dežju. Ko sva opazila vse poln rorov, sva si mislila, da mora biti tu dovolj dela in zaslužka.

Vlak se je ustavil na postaji in midva sva izstopila ter odkorakala v naselbino, da prideva v stik z rojaki. Kmalu sva prišla do naših ljudi ter jih vprašala o delavskem položaju v naselbini. Povedali so nama, kako se dela, koliko se zasluži, koliko naših rudarjev je tam zaposlenih in druge stvari.

Pri nekem rojaku sva dobila začasno stanovanje in drugi dan po najinem prihodu sva šla pogledat k nekemu rovu za delo. Dospevši do rova sva se podala v pisarno rovskega delovodja ter ga vprašala za delo. On naju je osorno pogledal, nato nekaj zamrmral, končno pa je odločno odgovoril, da nima dela za naju. Rekla nista nič, samo obrnili sva se in odšli proti najinemu začasnemu stanovanju in se namenili, da odpotujeta dalje v drugo naselbino, ki je bila oddaljena nekoliko tri milje.

Se isti dan sva pobrala svoje reči. Dobila sva nekega rojaka, ki naju je z avtomobilom potegnil v naselbino in v kratkem času sva dospela na cilj. Nato sva se podala k nekemu rojaku, da pri njem poizveva podrobnosti glede nove naselbine.

Ko sva prišla pred njegovo hišo, naju je takoj povabil, naj stopiva notri, kjer smo se še več pogovorili. Ko sva ga vprašala glede stanovanja in hrane, je takoj poklical ženo in ji povedal, kaj bi midva rada in da sva baš prišla tja za delom. Žena ni ugovarjala in glede tega sva bila preskrbljena. Par dni pozneje sva tudi dobila delo in tako se je začelo najino življenje v novi naselbini.

V tistem rovu je bil premog visok do šest čevljev; nad premogovno žilo je bila plast kamenja, ki je dala dosti nepotrebnega dela. Rov ni bil unijski, plačevali pa so od vozlička, ne od tone. Za vsak naložen voziček je rudar prejel \$1.40, koliko ton je pa šlo v voziček, nistem mogel dognati, le to vem, da so se mi zdeli silno veliki. Zaslužilo se je s trdim delom okoli šest dolarjev na dan, večših tudi več, ako je rudar dobil dovolj vozičkov.

Delovodja je bil tudi priseljenec, po narodnosti Anglež, in kot takemu se mu ni bilo treba učiti angleškega jezika. Imel je tudi dosti otrok in je rad pogledal v kozarec. Čestokrat je prišel k Resniku, kjer sva bila midva na stanovanju in kjer je dobil potrebno pijačo, ki mu je gladko tekla po žejnem grlu.

Rov je obratoval štiri do pet dni na teden in se je precej dobro zaslužilo. Lahko sem plačal stanovanje in hrano ter mi je še ostalo nekaj "copakov" za druge potrebščine. Ko sva bila z Lojzeto uposlena v tistem rovu okrog tri tedne, sva se sprla z delovodjem. To je bilo na najinem stanovanju pri Resniku. Igrali smo karte in pili vino. Začel naju je pikati in zabadati, češ, da grd premog nakladava v vozičke. Če ne bova pazila, naju bo odpustil. Prijatelj Lojze je bil jezen, pa mu je odgovoril, naj si nabavi petelina in ga uposli v rovu, da mu bo premog izbiral med kamenjem. Delovodja je samo osorno z očmi preletel Lojzeta, rekel pa ni nič. On je večer za večerom zahajal k Resniku in tam zvrčal z vinom napolnjene kozarce, pa bi bil rad, da bi bila midva zanj plačevala, da ga bova prosila in mu dajala za pijačo. Toda motil se je v svojih računih, da mu bova midva plačevala pijačo, ki jo je zvrčal v svoje požrešno grlo. Čez dva tedna sva pustila delo in se namenila odpotovati drugam.

Težko sva se poslovila od rojaka Resnika, pri katerem sva bila na hrani in stanovanju, kajti pri njem sva imela izredno dobro postrežbo. Resnikova žena je dobro razumela, da je treba dati rudarju, ki težko dela, tudi primerno hrano.

Po večerji smo navadno igrali karte in se na ta način zabavali. Lahko trdim, da sem imel takrat najboljše življenje. Na takobrem stanovanju in hrani nisem bil nikoli več, ko sem se od tam preselil. Po odhodu iz naselbine sem se večkrat spomnil na tiste dni, ko sem bil na hrani pri Resniku, kjer mi je gospodinja stregla ko lastna mati, katero sem zapustil v stari domovini ter se čestokrat spomnil nanjo.

Nekega dne sva se s prijateljem poslovila od Resnikove družine in prijateljev, ki sva si jih pridobila v času bivanja v naselbini ter se ponovno podala na pot v drugo rudarsko naselbino. Izvedela sva, da tam premogorov dobro obratuje in da je mnogo naših rojakov naseljenih. Po parurni vožnji po železnici dospela na cilj. Ker sva imela tam nekaj znancev, ki so bili od tam doma kakor midva, iz stopiške fare pri Novem mestu, sva sklenila, da jih obiščeva. Kmalu sva jih našla in s stari znanci smo se po domače pozdravili. Povedali so nama, da se dela štiri do pet dni na teden in da bova dela lahko dobila. Rov spada pod unijo in vsi rudarji so organizirani. Izmenjali smo se nekaj besed in potem sva jim rekla, da si morava poiskati potrebno stanovanje in hrano. Takoj se nama je nekdo ponudil, da naju bo spremil k neki slovenski družini, ki je že imela nekaj rudarjev na stanovanju in hrani. Tam aya res dobila, kar sva iskala.

Drugi dan sva se odpravila k delovodji ter ga vprašala za delo. On je dejal, da je dosti dela in hotel, da greva takoj na ponočno delo. Ker se nama je zdelo vsa stvar sumljiva, sva se trenutno premislila in nista hotela sprejeti dela. Naslednji dan sem jaz dobil delo v nekem drugem rovu. Kakor hitro sem povedal drugim rudarjem, kje sem delo dobil, so začeli ugovarjati, da tam ne bom delal, ker je preizek premog. Zato sem sklenil, da si rov ogledam in šele potem, ko se bom na lastne oči prepričal, kako izgleda v notranjosti, se bom dela oprijel. Mojo željo sem povedal delovodji, ki me je potem spremlil v rov. Premog je bil v resnici zelo nizek in bilo je tudi dosti vode. Delovodji sem rekel, da delo prevzamem in da bom začel delati, ki si kupim potrebno orodje. To je bila le preteza, kajti sklenil sem, da se v istem rovu ne bom mučil.

Prijatelj Lojze tudi ni nič primernega dobil in zato sva se odločila odpotovati v drug kraj. Poslovila sva se in se vrnila k staremu znanu Resniku, pri katerem sva bila na hrani. Lojze je sklenil, da gre delat v isti rov, v katerem je bil prej uposlen, jaz pa nisem hotel vzeti starega dela in poslušati sitnega delovodja. Par dni sem še tam ostal, potem sem se pa namenil, da odpotujem nazaj na obrežje Eriškega jezera, v Monroe, Mich. Zasedel sem vlak in se odpeljal iz rudarske naselbine.

(Dolje prihodnja.)

HUMOR

Razžalitev časti

Rosenberga so zaradi razžalitve časti obsojili na globo, ker je pred gledališko garderobo vrzel neki gospe v obraz pasovko "gos". Po proglasitvi rozsodbe vpraša Rosenberg uljudno: "Torej je dami prepovedano reči 'gos'?" "Seveda je prepovedano!" odgovori sodnik. "A gosem se sme reči 'milostljiva'?" "Gosem lahko zaradi mene rečete, kar vas je volja". Rosenberg stopi k tožiteljici, ki se je ravno zmagovalno odpravljala iz sodne dvorane, in reče: "Oprostite, milostljiva!"

Ni kriv

Sodnik (obtožencu, obdolžencu mu beračenja): "Kaj lahko navedete v zagovor?" Obtoženec: "Da nisem kriv, gospod sodnik. Iztegnil sem roko, da vidim, ali ne dežuje, takrat se je pa neki gospod zmotil in mi spustil denar v dlan."

Po ovinkih

"Milostljiva, menda vendar niste praznoverni?" "Zakaj, Ana?" "Ker sem razbila veliko ogleдалo v salonu."

Ze ve, zakaj!

Gospa Brglezova: "Opazila sem, da je vaš gospod zadnje čase zmerom ostržen na balin."

Gospa Pekmezova: "Da, da! Strahopetec!"

Newyorška plutokracija, ki je paradirala na velikonočno deljo, je bila vznemirjena, ko so se procesiji pridružili brezpo-

Tovariša

Na svojem oddihu je prišel angleški slikar Frederick Leighton v neko vasico, kjer je zagledal vaškega slikarja, ki je slikal izvešek za domačo krmo. Leighton je postal in opazoval slikarja.

Vaški umetnik je pogledal z lestve na slikarja in rekel: "Lep dan imamo danes, kajne, gospod?"

Leighton tega ni mogel zanikati. Potrčil mu je in pripomnil, da ena izmed naslikanih oseb nima prave proporcije.

"Kaj še", se je oglašil užaljeni slikar. "Vi pač slabo vidite!"

"Če se nekoliko umaknete z lestve, bom sliko jaz popravil," je prijazno dejal Leighton, ki je bil dobre volje.

"Ali znate slikati?" je vprašal vaški umetnik nezaupno. "Kar takole ne pustim, da bi mi kdo moje delo pokvaril."

"Ne bojte se! Ko sem bil mlad fant, sem se naučil precej dobro slikati."

Slavni slikar je vzel v roko paleto in je takoj sliko popravil. Vaški umetnik ga je opazoval, pokimal in rekel:

"No, še nekam dobro! Sicer pri nas umetnost slabo plačujejo, toda vam dam še enkrat toliko kakor kakemu drugemu svojemu pomočniku."

Leighton je resno odgovoril: "Hvala. Jaz sem Leighton."

"O, veseli me, gospod kolega, da vas poznam," je odvrnil mož, ki je bil dobre volje.

"Ali znate slikati?" je vprašal vaški umetnik nezaupno. "Kar takole ne pustim, da bi mi kdo moje delo pokvaril."

"Ne bojte se! Ko sem bil mlad fant, sem se naučil precej dobro slikati."

Slavni slikar je vzel v roko paleto in je takoj sliko popravil. Vaški umetnik ga je opazoval, pokimal in rekel:

"No, še nekam dobro! Sicer pri nas umetnost slabo plačujejo, toda vam dam še enkrat toliko kakor kakemu drugemu svojemu pomočniku."

Leighton je resno odgovoril: "Hvala. Jaz sem Leighton."

"O, veseli me, gospod kolega, da vas poznam," je odvrnil mož, ki je bil dobre volje.

"Ali znate slikati?" je vprašal vaški umetnik nezaupno. "Kar takole ne pustim, da bi mi kdo moje delo pokvaril."

"Ne bojte se! Ko sem bil mlad fant, sem se naučil precej dobro slikati."

Slavni slikar je vzel v roko paleto in je takoj sliko popravil. Vaški umetnik ga je opazoval, pokimal in rekel:

"No, še nekam dobro! Sicer pri nas umetnost slabo plačujejo, toda vam dam še enkrat toliko kakor kakemu drugemu svojemu pomočniku."

Leighton je resno odgovoril: "Hvala. Jaz sem Leighton."

"O, veseli me, gospod kolega, da vas poznam," je odvrnil mož, ki je bil dobre volje.

"Ali znate slikati?" je vprašal vaški umetnik nezaupno. "Kar takole ne pustim, da bi mi kdo moje delo pokvaril."

"Ne bojte se! Ko sem bil mlad fant, sem se naučil precej dobro slikati."

Slavni slikar je vzel v roko paleto in je takoj sliko popravil. Vaški umetnik ga je opazoval, pokimal in rekel:

"No, še nekam dobro! Sicer pri nas umetnost slabo plačujejo, toda vam dam še enkrat toliko kakor kakemu drugemu svojemu pomočniku."

Leighton je resno odgovoril: "Hvala. Jaz sem Leighton."

"O, veseli me, gospod kolega, da vas poznam," je odvrnil mož, ki je bil dobre volje.

"Ali znate slikati?" je vprašal vaški umetnik nezaupno. "Kar takole ne pustim, da bi mi kdo moje delo pokvaril."

"Ne bojte se! Ko sem bil mlad fant, sem se naučil precej dobro slikati."

Slavni slikar je vzel v roko paleto in je takoj sliko popravil. Vaški umetnik ga je opazoval, pokimal in rekel:

"No, še nekam dobro! Sicer pri nas umetnost slabo plačujejo, toda vam dam še enkrat toliko kakor kakemu drugemu svojemu pomočniku."

Leighton je resno odgovoril: "Hvala. Jaz sem Leighton."

"O, veseli me, gospod kolega, da vas poznam," je odvrnil mož, ki je bil dobre volje.

"Ali znate slikati?" je vprašal vaški umetnik nezaupno. "Kar takole ne pustim, da bi mi kdo moje delo pokvaril."

"Ne bojte se! Ko sem bil mlad fant, sem se naučil precej dobro slikati."

Slavni slikar je vzel v roko paleto in je takoj sliko popravil. Vaški umetnik ga je opazoval, pokimal in rekel:

"No, še nekam dobro! Sicer pri nas umetnost slabo plačujejo, toda vam dam še enkrat toliko kakor kakemu drugemu svojemu pomočniku."

Leighton je resno odgovoril: "Hvala. Jaz sem Leighton."

"O, veseli me, gospod kolega, da vas poznam," je odvrnil mož, ki je bil dobre volje.

"Ali znate slikati?" je vprašal vaški umetnik nezaupno. "Kar takole ne pustim, da bi mi kdo moje delo pokvaril."